

André Leysen: erfenis al 30 jaar geregeld

Date : 12 juli 2015

De vandaag overleden ondernemer André Leysen was in de jaren '80 van de vorige eeuw een toonaangevende stem in het publieke debat. Leysen nam die verantwoordelijkheid graag op. En hij deed dat zonder veel poeha of omfloerste bewegingen. In 1985 was hij voorzitter van de werkgeversfederatie VBO. In datzelfde jaar kwam hij op de openbare omroep BRT vertellen dat de Belgische successierechten een onrechtvaardig systeem zijn die wegen op de familiale overdracht van vermogens en bedrijven. Daarom had hij zelf een volledig wettelijke vennootschapsconstructie opgezet waarbij zijn vermogen overging naar zijn twee zonen [Christian](#) en [Thomas](#) en zijn twee dochters Bettina en Sabine. André Leysen was toen 58 jaar. Zijn erfenis was geregeld, zonder één frank successierechten, en met veel publieke heisa tot gevolg.

De aanpak van Leysen was eenvoudig, verpak je vermogen in vennootschappen en verdeel de aandelen van die vennootschappen onder je kinderen. Vermogen overgedragen zonder successierechten. Dat gebeurde in een tijd waarin nog volop frauduleuze buitenlandse constructies werden opgezet om familiale vermogens over te dragen. Ook toen al was er sprake van de invoering van een vermogensbelasting, iets waar Leysen trouwens niet persé tegen was, zolang het bij een éénmalige heffing bleef. Dergelijke publieke kaakslag kon niet zo maar voorbij gaan. Leysen vond zijn grootste tegenstander is toenmalig socialistische kopstuk en latere voorzitter van het Vlaams Parlement Norbert De Batselier. Die wond zich niet enkel op over de gebruikte techniek maar ook over het feit dat de overheid volgens hem dubbel gerold was. De hele constructie viel immers terug op de familieholding Anbema. Minderheidsaandeelhouder in Anbema was de overheidsholding Nationale Investeringsmaatschappij (NIM). Volgens De Batselier bleef die holding na de hele operatie achter met minderwaardige activa terwijl de mooie brokken naar de familie Leysen waren gegaan.

André Leysen zelf bleef er kalm bij. "De NIM heeft dankzij ons spectaculaire meerwaarden gerealiseerd, die in de staatskas belandden toen de overheidsholding werd geprivatiseerd, zo zei hij daarover achteraf. Indien mijn kinderen enkel van hun rente zouden leven, dan had ik wel morele bezwaren bij die constructie. Maar zij zetten het industriële werk voort."

André Leysen moet zowat de enige VBO-voorzitter zijn die niet in de adelstand werd verheven. Vooral koning Boudewijn had er een handje van weg om Vlaamse topindustriëlen met een adellijke titel aan zich te binden. Deze koninklijke negatie is altijd toegeschreven aan het oorlogsverleden van André Leysen. De familie Leysen leunde nauw aan bij de Frontbeweging van Cyriel Verschaeve en zijn ouders hadden een grote affiniteit met Duitsland, die hen zelfs de collaboratie indreef. Zijn oudste broer Frits streed met de Waffen-SS aan het Oostfront, André Leysen zelf was lid van Hitlerjeugd-Vlaanderen. Leysen schreef dit alles van zich af in het boek 'Achter de spiegel', gepubliceerd in 1995. De welstellende familie verloor haar volledig fortuin en

Elza Mertens, Leysens moeder, werd veroordeeld tot een korte gevangenisstraf. André Leysen zelf werd vier maanden geïnterneerd. In 1951 huwde Leysen Anna Ahlers, dochter van Herwig Ahlers, lid van een familie scheepsagenten. Ahlers was in 1951 nog een eenvoudige scheepsagentuur met 10 werknemers, Leysen bouwde dat uit tot een scheepvaartgroep met in 1970 goed 1.000 werknemers. Later volgden nog talrijke succesvolle industriële en financiële operaties, zoals de redding van de krant De Standaard, de operatie rond Agfa-Gevaert en zijn tussenkomst in de raid op de Generale Maatschappij. Het geheim van zijn succes? "Het is zoals in luilekkerland: wanneer de gebraden ganzen voorbij vliegen, moet je nog de hand uitsteken om ze te nemen." aldus André Leysen.

Leysen werd 88 jaar. Hij leed al geruime tijd aan de ziekte van Parkinson.